

Nový koronavirus (2019-nCoV), zpráva o situaci č. 22, WHO

V souladu s WHO postupy pro pojmenování nových infekčních nemocí člověka byl pro onemocnění vyvolané novým koronavirem zvolen název COVID-19 (coronavirus disease 2019). Nový název vznikl ve spolupráci WHO s World Organisation for Animal Health (OIE) a s Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO).

Narůstá počet důkazů o souvislosti mezi 2019-nCoV a dalšími podobnými známými koronaviry, které cirkulují mezi netopýry (konkrétně subspecies *Rhinolophus* - vrápenci). Tento druh je rozšířen v Jižní Číně, napříč Asií, Středním Východem, Afrikou a Evropou. Nedávné studie identifikovaly u netopýrů z Číny více jak 500 koronavirů. Sérologická studie u venkovské populace, která bydlí v blízkosti přírodních jeskynních stanovišť netopýrů, prokázala u 2,9 % osob přítomnost protilátek proti netopýřímu SARS koronaviru. Znamená to, že expozice lidské populace netopýřím koronavirům může být častá (1).

Cesta přenosu viru na člověka v případě epidemie ve Wu-chanu zůstává ovšem stále nejasná. Netopýři jsou prodáváni na čínských trzích jen výjimečně, ale jsou loveni a přímo prodáváni do restaurací ke konzumaci (2). Nejpravděpodobnější hypotézou přenosu nákazy je existence dalšího mezičlánku, tj. zvířecího hostitele/rezervoáru. Čínské a externí vědecké týmy se snaží identifikovat tento zvířecí zdroj. Jeho identifikace by mohla zajistit, že v budoucnu nebudou další podobné epidemie způsobené stejným virem. Odhalení zdroje by mohl také vysvětlit, jakým způsobem se onemocnění ve Wu-chanu začalo šířit a jakým způsobem dochází k přenosu virů ze zvířat na člověka. Je nezbytné posílení kontroly potravin a dodržování hygieny na trzích, kde jsou prodávána nebo zabíjena živá zvířata, aby nedocházelo k podobným epidemiím.

1. Wang, N., Li, S.Y., Yang, X.L., Huang, H.M., Zhang, Y.J., Guo, H., Luo, C.M., Miller, M., Zhu, G., Chmura, A.A. and Hagan, E., 2018. Serological evidence of bat SARS-related coronavirus infection in humans, China. *Virologica Sinica*, 33(1), pp.104-107.
2. Li, H., Mendelsohn, E., Zong, C., Zhang, W., Hagan, E., Wang, N., Li, S., Yan, H., Huang, H., Zhu, G. and Ross, N., 2019. Human-animal interactions and bat coronavirus spillover potential among rural residents in Southern China. *Biosafety and Health*, 1(2), pp.84-90.

Strategické cíle WHO reagující na epidemii vzniklou ve Wu-chanu:

o Omezit přenos onemocnění z člověka na člověka včetně snížení sekundárních onemocnění u blízkých kontaktů a zdravotníků a předcházet dalšímu mezinárodnímu šíření onemocnění z Číny - kombinací opatření v oblasti veřejného zdraví, jako je rychlá identifikace, diagnostika a léčba případů, identifikace a sledování kontaktů, prevence a kontrola infekcí v prostředí zdravotní péče, provádění zdravotních opatření pro cestující, informování a zvyšování povědomí populace o rizicích

o Identifikovat, izolovat a léčit nemocné co nejdříve, včetně poskytování optimální péče pro infekční osoby.

o Identifikovat a snižovat riziko přenosu nákazy ze zvířecího zdroje.

o Zaměřit se na zásadní body týkající se dosud nespecifikované klinické závažnosti, míry nakažlivosti, možností léčby a zrychlení vývoje diagnostik, léčebných přípravků a vakcín.

o Sdělovat veřejnosti zásadní informace o události a bojovat proti dezinformacím.

o Minimalizovat sociální a ekonomický dopad s pomocí mezioborové spolupráce.

K omezení dalšího přenosu onemocnění WHO spolupracuje s týmy vědců a dalších odborníků na koordinaci protiepidemické činnosti v celosvětovém měřítku v oblasti surveillance (dohledu), epidemiologie, modelování, diagnostiky, klinické péče a léčby a diagnostiky. WHO vydala prozatímní pokyny, které jsou pravidelně aktualizovány.

Doporučení a rady pro veřejnost:

Během předchozích epidemií vyvolaných koronaviry MERS a SARS, docházelo k mezilidskému přenosu nákazy prostřednictvím kapének, přímým kontaktem a prostřednictvím předmětů, což vede k domněnce, že způsob přenosu 2019-nCoV může být podobný. Základní principy ke snížení obecného rizika přenosu akutních respiračních infekcí jsou:

- Vyhnout se kontaktu s lidmi, kteří mají akutní respirační onemocnění.
- Časté mytí rukou, zejména po přímém kontaktu s nemocnými či pobytu v prostředí nemocného.
- Dodržovat zásady bezpečné manipulace a kontaktu s divokými, hospodářskými i domácími zvířaty
- Lidé s příznaky respiračního onemocnění by měli dodržovat "etiketu kašle" (dostatečná vzdálenost od jiných osob, nos a ústa kryt při kašli kapesníkem, kašlat a kýchat případně do rukávu, mýt si často ruce).
- V nemocnicích, zejména na pohotovostních odděleních, zvýšit standardní preventivní opatření v předcházení infekčním nemocem.

WHO nedoporučuje žádná konkrétní opatření pro cestovatele. V případě příznaků, které by mohly být počátkem respiračního onemocnění a objeví se během cesty nebo po návratu, by měl cestovatel vyhledat lékařskou pomoc a ošetřujícímu zdravotníkovi sdělit informace o svém cestování.

Více na:

https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/situation-reports/20200211-sitrep-22-ncov.pdf?sfvrsn=fb6d49b1_2